

Εθνικός «επιτάφιος» θρήνος!

Ο «Επιτάφιος» του Περικλέους, όπως μας τον διέσωσε ο Θουκυδίδης, αποτελεί ένα μνημειώδες έργο του λόγου, που αποδεικνύει την ανωτερότητα του Ελληνικού πνεύματος.

Είναι ένας «εγκωμιαστικός λόγος επιδεικτικής ρητορείας», που εκφωνήθηκε από τον Περικλή το έτος 430 π.Χ. προς τιμήν της πόλης των Αθηνών και των νεκρών που έπεσαν κατά τον πρώτο χρόνο του Πελοποννησιακού πολέμου.

Ο Επιτάφιος αυτός λόγος περιλαμβάνει: **1)** το προοίμιο για να προκαλέσει την προσοχή στο ακροατήριο, **2)** τον έπαινο της πόλης δηλ. του πολιτεύματος, του τρόπου ζωής και του τρόπου θανάτου των ηρώων, **3)** την προτροπή στους πολίτες να μιμηθούν τις αρετές των νεκρών, **4)** την συμβουλευτική παρηγοριά στους συγγενείς και **5)** τον επίλογο με μια γενική κρίση του ρήτορα για δημιουργία έντονης εντύπωσης στους ακροατές.

Ο Περικλής αναφερόμενους στο γένος των Αθηναίων τους διαιρεί σε τρεις ομάδες, τους προγόνους, τους πατέρες και τους σύγχρονους. Οι πρόγονοι και οι πατέρες αποτελούν παραδείγματα προς τους σύγχρονους και οι σύγχρονοι νεκροί προς τους ζωντανούς και τις μελλοντικές γενεές.

Όλο το κείμενο του Επιταφίου, και ιδιαίτερα η φροντίδα για την επίσημη ταφή των νεκρών με τιμές, η διάκριση και η τιμή των υπέροχων πράξεων, καθώς και η ανάθεση δημοσίων αξιωμάτων σε πολίτες που ξεχωρίζουν για τις πνευματικές και ηθικές τους αρετές, δείχνουν την εικόνα μιας πολιτείας ανεπτυγμένης πνευματικά και ηθικά. Ο Περικλής παρουσιάζει το πολίτευμα της Αθήνας ως ένα τέλειο συνδυασμό αριστοκρατίας και δημοκρατίας.

Ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα οικονομικά μεγέθη της πόλεως-κράτους των Αθηνών, τα οποία μας δείχνουν όχι μόνο ότι δεν υπήρχε χρέος, όπως σήμερα, αλλά αποθέματα ικανά να συντηρήσουν την πόλη σε κάθε περίπτωση. Ετήσια πρόσοδα (σημερινό ΑΕΠ) 1.000 τάλαντα και αποταμιευμένα 6.000 τάλαντα. Σήμερα όχι μόνο δεν υπάρχουν αποταμιευμένα, αλλά υπάρχει χρέος υπερδιπλάσιο του ΑΕΠ!

Ιδιαίτερα σημεία άξια επισήμανσης του λόγου του Περικλή:

- **Θάρρος-Θυσία:** Το θάρρος και η θυσία για την πατρίδα πρέπει να προέρχονται όχι από τον ψυχρό υπολογισμό του συμφέροντος, αλλά από το ανώτερο εσωτερικό συναίσθημα του θαυμασμού και του έρωτα προς την πατρίδα και το μεγαλείο της.

- **Ευτυχία-Ελευθερία-Ευψυχία:** «*Το εύδαιμον το ελεύθερον, το δ' ελεύθερον το εύψυχον*», δηλ. ευτυχία χωρίς ελευθερία δεν υπάρχει και η ελευθερία αποκτάται με α-
γώνες που απαιτούν γενναιοψυχία.

- **Η παράδοση της σκυτάλης.** Χρέος κάθε γενιάς είναι να παραδώσει καλύτερη πα-
τρίδα από αυτήν που παρέλαβε: «*Αυτοί γαρ οικούντες την χώραν μέχρι τούδε παρέ-
δωσαν ελευθέραν δι' αρετήν. Ημείς δε επηυξήσαμεν τα πλείω αυτής και παρασκευά-
σαμεν αυτήν τοις πάσιν αυταρκεστάτην και ες πόλεμον και ες ειρήνην*», δηλαδή: «Γιατί
αυτοί (οι πεσόντες) κατοικώντας την χώρα αυτή, από γενεά σε γενεά μέχρι των ημε-
ρών μας, μας την παρέδωσαν ελεύθερη χάρις στην ανδρεία τους. Εμείς δε τους πε-
ρισσότερους τομείς αυξήσαμε και την προετοιμάσαμε σε όλα, ώστε να είναι αυταρκέ-
στατη και για πόλεμο και για ειρήνη».

- **Εξισοροπημένος συνδυασμός θεωρίας και πράξης,** με θεμέλια την κοινωνική
αρετή και το ήθος, και ανυψώνει τους Αθηναίους στο επίπεδο ανθρώπων που συν-
δυάζουν αρμονικά αντινομικές αρετές. Έτσι: **1)** Η αγάπη του ωραίου συνδυάζεται με
την απλότητα και τη λιτότητα, η δε πνευματική αναζήτηση με την ανδρεία, **2)** Ο πλού-
τος αποτελεί επιδίωξη σαν αφορμή για δράση, χωρίς η φτώχεια να θεωρείται ντροπή,
3) Η απασχόληση με ιδιωτικές υποθέσεις συνδυάζεται με το ενδιαφέρον για την πολι-
τική. Εκείνος που δεν συμμετέχει στα πολιτικά θεωρείται άχρηστος πολίτης, **4)** Ο λό-
γος συνδυάζεται με τα έργα και η τόλμη με την φρόνηση και την σκέψη, **5)** Ο Αθηναί-
ος πολίτης έχει πρόσβαση στη γνώση, γνωρίζει και τα ευχάριστα και τα δυσάρεστα,
διατηρεί την ψυχραιμία ανάμεσα σε αυτά και προχωρεί με σύνεση και χωρίς φόβο
στη δράση και **6)** Στη φιλία και στην πολιτική, οι Αθηναίοι δεν ενδιαφέρονται να κερ-
δίσουν, αλλά να προσφέρουν, χωρίς να αποβλέπουν στο συμφέρον. Έτσι δεν είναι
προσκολλημένοι στα μικροσυμφέροντα αλλά αναπνέουν τον αέρα της ελευθερίας
τους!

Φτάνοντας στην Ελλάδα του σήμερα:

Καταλαβαίνουμε ότι όλα αυτά, τα λεχθέντα από τον μέγιστο Περικλή, αποτελούν σο-
φά διδάγματα και για την σημερινή ελληνική κοινωνία, που αν τα ακολουθούσαμε θα
είχαμε μια ζηλευτή στον κόσμο πολιτεία.

Αντί αυτού όμως, η χώρα μας, με κύρια ευθύνη των πολιτικών της ταγών, έχει χάσει
τελείως τον προσανατολισμό της!

Σήμερα, τα θέλγητρα της εξουσίας και του χρήματος πρωταγωνιστούν σε μια κατα-
κλυσμιαία ιστοπέδωση των πάντων. Οι θεσμοί υπονομεύονται, οι αξίες διαβρώνονται,
οι αρετές μκτηρίζονται (περιφρονούνται και κατακρίνονται περιγελώντας τες), οι συ-
νειδήσεις δοκιμάζονται και οι πολίτες διασύρονται και εμπαίζονται.

Σήμερα, οι ανεπάγγελτοι επαγγελματίες της πολιτικής, χρησιμοποιώντας την καταλυτική δύναμη των ΜΜΕ, σαρώνουν κάθε αξία και κάθε αρετή, στο βωμό του ατομικού και κομματικού συμφέροντος.

Σήμερα οι παλαιότεροι δεν παραδίδουν πλέον σκυτάλη στους νεώτερους, ούτε καν αγωνίζονται!

Σήμερα δεν έχουμε πολιτεία *«ου ζηλούση τους νόμους των πέλας»!* Κατ' όνομα μεν κέκληται δημοκρατία, πλην όμως αυταρχισμός, αναρχία και τρομοκρατία βιώνουμε καθημερινά στην πράξη.

Σήμερα ο σοφότερος των νόμων της δημοκρατίας, το Σύνταγμα, βιάζεται από τους εξ επαγγέλματος υβριστές και καταπατητές του.

Σήμερα οι εκπρόσωποι του λαού, τα κόμματα, κείνται ως σωρός ερειπίων. Είναι απλοί όγκοι άμορφοι, ασχημάτιστοι, άνευ συνειδήσεως, άνευ παλμών, άνευ ζωής.

Σήμερα ο πολιτικός χώρος έχει μετατραπεί σε πολιτική παλαίστρα, η οποία συντρίβει, ατιμάζει, καταστρέφει και δολοφονεί την ανθρώπινη προσωπικότητα.

Σήμερα, οι πολιτικοί μας ταγοί παραδίδουν στις νέες γενεές μια Ελλάδα χρεωκοπημένη ηθικά, πνευματικά, εθνικά, πολιτικά, οικονομικά, κοινωνικά. Παραδίδουν μια Ελλάδα του μέχρι πρότινος 97% Ελλήνων το γένος Ορθοδόξων Χριστιανών, γεμάτη από -ων ουκ έστιν αριθμός- αλλοεθνείς και αλλόθρησκους.

Σήμερα, η «γλυκυτάτη πατρίς Ελλάς» κινδυνεύει από την πλήρη πνευματική, ηθική, πολιτική και κοινωνική σήψη και αποσύνθεση!

Σήμερα δεν μένει παρά να εκφωνήσουμε τον «εθνικό επιτάφιο θρήνο»!

Αντιστράτηγος (ε.α) Νικόλαος Ταμουρίδης

Επίτιμος Α' Υπαρχηγός ΓΕΣ